

ΜΗ ΧΑΛΝΕΣΑΙ

ΕΥΝΑΓΟΡΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : Ἐν Ἀθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20 — Ἐν τῷ ἔξωτ. φρ. 30
ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπασι ἡ δις, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 6, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμονος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

B. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΑΙ

Ὁ Αὐγούστος εὐρίσκειται περὶ τὴν δύσιν του, τὰ μαῖστρά-
λια περὶ τὴν πρώτην αὐτῶν ὀλόδροσον νεότητα, αἱ νύκτες
μόλις τῇ συνδρομῇ χειμερινῷ ἐπανοφωρίῳ διανύονται ἐπὶ τῶν
ὑπαιθρίων θεάτρων καὶ καφενειῶν, τὰ θεατρικὰ προγράμματα
ἀναγράφουσι στερεοτύπως ἐπὶ τῆς προμετωπίδος των τὸ «διὰ
τελευταίαν φορὰν», τὰ σταφύλια πληθύνονται, «αἱ πτερωταὶ
τίγρεις τῶν ὕπνων τοῦ Ἰουνίου» ἀραιοῦνται, αἱ χελιδόνες
ἀνήσυχτοι πηγαινοέρχονται ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, συσκεπτόμενοι
περὶ τῆς προσεχοῦς φυγῆς των, καὶ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν, ἀνά
πᾶσαν γωνίαν γῆς ἑλληνικῆς, ὅπου νεότης σπουδάζουσα, ἄλ-
λων χελιδόνων ὅμιλοι, οὐχὶ ὀλιγώτερον πτωμύλοι καὶ πτε-
ρυγιζόντες, συνερχόμενοι εἰς αὐτοσχεδίους κύκλους ἀνά τρεῖς,
ἀνά πέντε, ἀνά δέκα, ὄνειροπολοῦσι καὶ πλάττουσι καὶ δια-
σκευάζουσι ἐκ τῶν προτέρων τὰ τῆς προσεχοῦς αὐτῶν ἀνα-
χωρήσεως καὶ διαμονῆς ἐν τῇ σεπτῇ πρωτεύουσῃ, ἐμπειρό-
τερον μὲν καὶ συνετώτερον οἱ μὴ διὰ πρώτην φορὰν πέραν ἔ-
κει ξενητεύμενοι, ἄφωνοι δὲ καὶ πλήρεις παλμῶν καὶ ἐμ-
παθοῦς ἀνησυχίας οἱ πρωτοεῖς, δι' οὗς αἱ Ἀθηναῖαι εἶνε ὁ
ὑπὸ αἴγλης περιεστεμμένος Ὀλυμπος τοῦ Ὀμήρου, τὸν ὁποῖον
ἄλλως τε ἔχουν ἀκόμη φρέσκον εἰς τὴν μνήμην των.

* *

Ἄλλ' ἂν αἱ χελιδόνες εἰτοιμάζονται ἤδη νὰ ἐγκαταλίπω-
σι τὰς μικρὰς φωλεὰς των, θὰ τὰς ἐπανεύρωσι τοῦ χρόνου,
ὅταν ἐπανέλθουν μὲ τὴν ἀνοιξίν· θὰ ἐπανεύρωσι τὸ σκιερὸν
δένδρον, τὴν φιλόξενον στέγην, τὸ ἀνθοστεφές παράθυρον,
τὴν ἀφελῆ καλύβην, — ἕκαστον τούτων κόσμος ὀλόκληρος,
ἐφ' οὗ περιέχεται ὡς πατρὶς, ἡ φωλεὰ των· καὶ ἂν ἡ ἀγριό-
της τοῦ χειμῶνος, ἡ παιδικῆς ἡδονῆς ἡ ἀπανθρωπία κατέ-
στρεψε ταύτην, δὲν θὰ στενοχωρηθῶσιν οἱ ἐρατεινοὶ ἀποδημη-
ταί· ἀρκεῖ ἡ θέλησις, μικρὰ τις ἐργασία τοῦ ράμφους καὶ τῶν
πτερῶν, καὶ τὸ παλάτιόν των ἀνοικοδομεῖται. Τοιαύτας ὅμως
χάριτας καὶ προνομίαι, τὰ ὁποῖα μόνη ἡ βασίλισσα Φύσις ἀ-
πονέμει εἰς τοὺς μόνον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν μεγάλων αὐτῆς
πτερώγων ζῶντας ὑποκόους τῆς ἀνευ ἄλλων ὑπάρξεως ὄρων,
τοιαύτας χάριτας δὲν ἔχουσιν αἱ ἀκαδημαϊκαὶ χελιδόνες, αἱ
ζῶσαι ὑπὸ τοὺς νόμους τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Οἱ
πτωχοὶ φοιτηταί, ἅμα καταφθάσαντες εἰς Ἀθήνας, εἰμὴ
ἐλεηθῶσιν ὑπὸ εὐδαίμονος προκαταπλεύσαντος φοιτητοῦ, ἀ-
ποκομιζόμενοι προσωρινῶς ἐν τῷ ἰδίῳ ἐκείνου δωματίῳ, ἀπο-
καθίστανται ἐν τῷ πρώτῳ τυχόντι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν ξε-

νοδοχείῳ τοῦ ὕπνου, ἐξ οὗ, ἀπὸ τῆς πρωίας μέχρι τῆς νυκτὸς
μετὰ ὕπνον ἐπὶ σινδόναν ἀμφιβόλου λευκότητος καὶ ὑπὸ δὴ-
γματα κόρεων ἀναμφιβόλου δριμύτητος, ὀρμώμενοι εἰς ἀνα-
ζήτησιν δωματίου, δὲν κατορθοῦσι τοῦτο εἰμὴ κακοὶ κακῶς
μετὰ πολλῶν ἡμερῶν ἀγωνιώδη ἀναζήτησιν πολλάκις, ἀεθλό-
νω ἰδρωτὶ περιχθέντες, καὶ ἀδρῶς ἀπομαχθέντες τὸ βαλάν-
τιον ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Καὶ ἂν ἡ ἀγωνία αὕτη τῆς ἀναζητήσεως εἶνε νόμος ἀπα-
ράγραπτος διὰ τὸν φοιτητὴν, δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν
εἰς τίνα καταπληκτικὸν βαθμὸν ὑψοῦται καὶ θὰ ὑψωθῆ ἔτι
τὸ θερμομέτρον τῆς ἀγωνίας ταύτης ἐφέτος μὲ τὴν ὑπέρογ-
κον καὶ διπλῆν ἐνίστη καὶ ἀναιδῆ πάντοτε ὑπερτιμη-
σιν τῶν ἐνοικίων, ἀπὸ τοῦ μαρμαροκτίστου μεγάρου μέχρι
τοῦ ἐλαχίστου τρωγλοδυτικῷ δωματίῳ τοῦ σπουδαστοῦ.
Ἄλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τῶν ἐνοικίων ἐγένετο ἤδη ἀπο-
χρῶν λόγος εἰς ἕν τῶν προηγουμένων φύλλων τοῦ «Μὴ Χά-
νεσαι»· ὑπολείπεται νὰ εἴπωμεν ὀλίγα περὶ τοῦ ἑτέρου στοι-
χείου τῆς πρώτης ἀνάγκης, τοῦ ἐπίσης ἀναποφεύκτου, ὅπερ
εἶνε ἡ **τροφή** καὶ καθίσταται πάλιν διὰ τὸν ἀτυχῆ φοιτη-
τὴν βάσανος καὶ ἀίσχροκέρδεια διὰ τὸν ξενοδόχον του.

* *

Ἐάν οἱ οἰκοδεσπότηαι κῆξῃσαν ἐφέτος τὴν τιμὴν τῶν ἐνοικίων,
ἔχουσι κἂν τὴν ἀρετὴν τοῦ μετὰ παρρησίας πραξικο-
πεῖν· ἀλλ' ἡ ἐργασία τῶν ξενοδοχείων εἶνε ὑποπλος, ἐνε-
δρεύουσα, λανθάνουσα, ὑπὸ μειδιῶσαν πολλάκις ἐπιφάνειαν,
ὑπὸ τοὺς χαριεντισμοὺς τοῦ ξενοδόχου καὶ τὰ στιλπνά του
κάτοπτρα. Δὲν ὀμιλοῦμεν περὶ τῶν πρωτευόντων ἐστιατο-
ρίων, ἅτινα δὲν συντηροῦνται ὑπὸ τῶν φοιτητικῶν βαλαν-
τίων· ὑπ' ὄψει ἔχομεν τὰ ὁμοίωσχημα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν
ἰσογειῖς ξενοδοχεῖα ἐκεῖνα, τὰ τόσον πυκνῶς ἀπαντῶντα
ἐν πάσῃ συνοικίᾳ, μὲ μίαν μεγάλην ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ τοί-
χου γεγραμμένην ἢ ἀνηρτημένην ἐπὶ δόρατος, χρῆθ' ἐκτε-
λοῦσαν ἰστοῦ ἀράχνης· τὰ καταστήματα ταῦτα ἀνοίγουσι
τὰ πλεῖστα μὲ τὴν ἔλευσιν τῶν φοιτητῶν, κατὰ τὰς ἀρχὰς
Σεπτεμβρίου, καὶ κλείουσι μὲ τὴν ἀναχώρησιν των, λήγον-
τος τοῦ Ἰουνίου. Ἐντὸς αὐτῶν δις τῆς ἡμέρας ὀφείλουσιν οἱ
νέοι μας νὰ συνέλθωσιν, ἀναζωογονοῦντες τὰ κουρασμένα
μέλη των ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῶν ἐδωλίων τῆς ἀκροάσεως.
Ἄλλους παρέσυρεν ἐκεῖ ἀπλούστατα ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ξενο-
δοχείου, ἀναπολοῦσα εἰς αὐτοὺς ὅ,τι προσφιλέστερον δύναν-
ται νὰ ἀναπολήσωσι· τὴν πατρίδα, ἄλλους διηύθυνε ἐκεῖ ἡ
σύστασις πολυπειροτέρου τινος συμφοιτητοῦ, ἄλλους ἡ ἰδι-

αιτέρα έκλογή· τούς πλείστους δὲ συγκρατεῖ τακτικούς· πελάτας, καὶ πλήττοντας, καὶ ἀπιδιάζοντας ἔτι, ἡ ἱερά συνήθεια, ὑποτρέφουσα ἐνίοτε εἶδος τι βλακώδους στοργῆς, ἢ γνώριμος ἀτμοσφαῖρα τῶν φίλων καὶ τῶν γελώτων, ἢ πεποιθήσεις ὅτι, καὶ ἀποσκιρτήσαντες, δὲν εἶνε ἐλπίς νὰ τοποθετηθῶσιν εὐαρεστώτερον, καὶ ἡ ἰδέα τῆς εὐκολίας τῆς παρεχομένης ἐν τῇ πληρωμῇ πρὸς τοὺς τακτικούς πελάτας. Καὶ οὕτως αἱ δύο ἐκείναι ὄραι τοῦ γεύματος καὶ τοῦ δείπνου, αἱ ἡδύτεραι καὶ ἀπολαυστικώτεραι, καθ' ἃς «τὸ ἐν ἡμῖν κτήνος» τοῦ Βίκτορος Οὐγγῶ δανεῖζεται πτερά ἀποθεώσεως παρέρχονται διὰ τὸν φοιτητὴν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς αὐτοματικότητος ἢ τῆς ἀδυναμίας ἢ τῆς ἀνάγκης, σπανιώτατα δὲ τῆς ἀκραφνῆος εὐαρεσκείας.

* *

Καὶ πῶς νὰ ἦνε εὐχαριστημένος; καὶ ἀπὸ τί; καὶ διὰ τί; Ἡ ἀνάμνησις τοῦ μαγειρίου τῆς ἐστίας, τῆς οἰκογενειακῆς τραπέζης παρέρχεται πρὸ τῶν ὀμμάτων του τότε ὡς γλυκυτάτη εἰκὼν φυγαδευθείσης εὐδαιμονίας. Ἡ σοῦπα, ἢ παχειά καὶ νόστιμη καὶ ἡδυτάτη σοῦπα, δι' ἣν ἢ μήτηρ ὑπερφηανέυετο, καὶ ἀπλήστως αὐτὸς εἰς διπλὰς καὶ τριπλὰς δόσεις ἐξεκένου ἐπὶ τοῦ πινακίου του, δὲν εἶνε πλέον ἢ ἰσχνὸν μαυροκίτρινον ρευστὸν, ἄλλοτε ἀνούσιον, καὶ ἄλλοτε ἄλμυρὸν, ὡς θαλάσσιον ὕδωρ· σπανίως τὸ ἐγγίζει, καὶ τότε ὡς ἰχτρικόν· ἀλλ' εἶθε νὰ εἶχε κὰν τὰς σωτηρίους ἰδιότητας ἐνός ἰατρικοῦ! Οἱ *κευτέδες* καὶ τὰ *γιουβαρλάκια*, δίδυμος ἀνατολικὴ μακαριότης τῶν στομάχων μας, δι' οὗς ἢ οἰκογένεια ἐτέλει ἐορτὴν, ὡσάντις παρετίθεντο ἐν τῷ μέσῳ τῆς τραπέζης, εὐωδιάζοντες ἐκ τοῦ ἀγνοτέρου βουτύρου καὶ περιβεβλημένοι τὰ τρυφερώτερα δροσόφυλλα τῆς κλιματαριάς, ἐν τῷ ξενοδοχείῳ εἶνε τὰ μᾶλλον ὑποπτα τοῦ καταλόγου ἐδέσματα ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς γεύσεως καὶ ἰδίᾳ τῆς κατασκευῆς, καὶ πρέπει νὰ ἦνε πολὺ πεπωρωμένος ἢ ἠρωϊκὸς ὁ στόμαχος, ὅστις θὰ τὰ δεχθῆ. Τὸ βραστὸν, τὸ μᾶλλον ἀσφαλές ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ὑγιεινῆς, εἶνε τὸ μᾶλλον ἄχρουν ὡς οὐσία· τὸ μασεῖτε, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ὑποθέσητε τόσην περίσσειαν ἀνουσιότητος, φοβεῖσθε μήπως ἐχάσατε τὴν γεῦσιν. Ψητὰ, κολουμβῶντα ἀναιδῶς ἐντὸς σάλτσας ἀπὸ ζύγγι, πωλουμένης ἀκριβὰ ὡς βούτυρον, ἄλλα ποικίλαι μαγειρικαὶ κακουργίαι παντοιοτρόπως κεκαρικευμένα καὶ χρωματισμένα, αἱ αὐταὶ ἀλληλοδιαδόχως προσφερόμεναι σήμερον ὡς βραστὸν, αὔριον ὡς ἐντράδα, μεθαύριον ὡς ντομάκι, ἀρνάκια μὲ βουβάλου σκληρότητα, μοσχάρια ἀπεκρυσταλωμένα, μικροσκοπικαὶ μερίδες γάλων καὶ κοτοπούλων εἰς κόκκαλα καὶ πογλατισμένον ἔμβαμμα. Καὶ καθίστανται οὕτω οἱ ξενοδόχοι μεγάλοι εὐεργέται τῶν φαρμακείων, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην διαρκoῦς ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως.

Προσθέσατε τῶρ τὴν ἀπὸ πεντάρης εἰς πεντάρην ἀνεπαισθήτως αὐξάνουσαν τιμὴν τῆς λίστας καὶ ἐνθυμηθῆτε ὅτι τὸ φαγητὸν, ὅπερ προπέριον ἀνεγράφετο διὰ 55 λεπτά, τῶρ ἔχει 70· αὔριον 80, καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις ὅτου φθάσῃ νὰ δαπανᾶται πᾶσα ἡ μηνιαία χορηγία τῶν φοιτητῶν εἰς φαγητὸν καὶ μόνον. Καὶ εἶνε πρωτότυπος, ἑλληνικὴ ἢ τοιαύτη τοῦ βίου ἀκριβεία, ὅπου ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Πεκρίσι διαιτᾶται ὁ σπουδαστὴς εἰς εὐπρεπῆ καὶ εὐσυνειδητότερα restaurants πολλῶ ἐυθηνότερα ἢ ἐν Ἀθήναις.

Προσθέσατε ἀκόμη τὴν ἀφιλόκαλον καὶ ἀρλεκινικὴν ἐνίοτε διακόσμωσιν τῆς αἰθούσης, τὴν τρίχα, ἢ τὴν μυτιαν, τὴν ὁποῖαν συμβαίνει νὰ σώζετε ἐκόντες πνιγομένην ἐν-

τὸς τοῦ ἀρχιπελάγου τοῦ πινακίου, τὴν ἀναδιδομένην ἀπὸ τοῦ μαγειρίου ὄσμη, ἐσάντις τύχη νὰ πλησιάσετε εἰς αὐτὸ τὴν μύτην σας, — ἀλλοίμονον ἂν πλησιάσετε καὶ τὰ μάτια σας, — τὴν ποδιᾶν μὲ τὴν ὁποῖαν σκουπίζουσι τὸ ποτήρι σας οἱ ὑπηρέται, οἵτινες ὕστερα ἀπὸ ἐν φιλικὸν μειδιᾶμα σας πρὸς αὐτὸν, δύνανται ἀφελέστατα, ἀκουμβῶντες ἐπὶ τοῦ ὤμου σας τὸ μανίκι των, νὰ σᾶς ἐμπιστευθῶσι τοὺς ἔρωτάς των, καὶ ἔχετε πλήρη τὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς ἐν τῷ ξενοδοχείῳ.

Ἐὰν εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὅ,τι τρώγει, φαντασθῆτε τί ἄνθρωπος δύναται νὰ γίνῃ ὁ φοιτητὴς, «ἢ δίκωπος νεοτῆς» τοῦ ποιητοῦ, ὁ χυμὸς καὶ τὸ μέλλον τῆς πατρίδος.

* * * Οὐλοουλοῦ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Δύο σελίδας πληροῦσι τῆς Ὁρας αἱ μεταθέσεις καὶ οἱ διορισμοὶ τῶν καθηγητῶν Γυμνασίου. Δυστυχῶς δὲ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν αὐτούς· ἄλλως τε δὲ ἔχομεν τὴν χειρότερον ἰδέαν περὶ τῆς γυμνασιακῆς μας παιδείσεως ὡς μηδὲν συμβαλλούσης εἰς τὰ γράμματα. Οἱ διορισμοὶ καὶ αἱ μεταθέσεις καὶ αἱ ἀπολύσεις εἶνε προνόμια καὶ αὐταὶ βουλευτικά. Οὐδεὶς ὑπουργὸς κατορθώνει νὰ ἐνεργήσῃ αὐτοβούλως. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐνεργήσῃ, μηδὲν μέγα θὰ κατορθώσῃ. Ὑπὸ τὸν κ. Βουλπιώτην πιστεύομεν ὅτι ὀλιγώτερον ἐπέδρασαν ὁ φατριασμὸς καὶ πλείυτερον ἡ ὑπηρεσία. Ἐκ τινων δὲ περιπτώσεων, εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν ὅτι ὁ νέος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐν πολλοῖς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὄχι τὰς σημειώσεις καὶ τὰς συστάσεις, ἀλλὰ τὸ ποῖον τῶν διοριζομένων καὶ τὸ ὕψιστον τῶν σχολείων συμφέρον. Μεταξὺ τῶν νεοδιορισθέντων ἄξιος μνείας εἶνε ὁ περισπούδαστος διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας κ. Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης, ὅς ὄν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ σχηματισθῆ τέλος πάντων μία κὰν ἔδρα φιλοσοφικὴ ἐν Ἀθήναις, διότι δυστυχῶς τοιαύτην οὐδ' ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἔχομεν. Ὁ κ. Μαργαρίτης δὲν θέλει περιορισθῆ μόνον διδάσκων, ἀλλὰ καὶ θὰ συγγράψῃ, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν στοιχειωδεστέρων, διότι καὶ βήματος φιλοσοφικοῦ στερούμεθα καὶ ἔργων φιλοσοφικῶν, κοινῶν εἰς τὴν κοινὴν ἀντίληψιν. Διὰ τοῦτο νομίζομεν ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς μεγίστην περιήψεν ὠφέλειαν εἰς τὴν μέσσην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν—διότι τὸ μέλλον τοῦ κ. Μαργαρίτου ὡς μεταδότου τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων καὶ γνώσεων εἶνε τὸ Πανεπιστήμιον—διορίσας αὐτὸν καθηγητὴν τοῦ Δ' Γυμνασίου ἐνταῦθα ἄνευ οὐδεμιᾶς συστάσεως καὶ μόνον διὰ τὸ προσὸν τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ μορφώσεως καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ ζήλου του.

Ἐνικήθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μεγαρίδος ἡ κυβέρνησις. Ἐπέτυχε διὰ πλειονοψηφίας διακοσίων ψήφων ὁ κ. Φιλάρτος, ἀντιπροσωπεύων τὰς ἰδέας τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἐξ αὐτῆς δὲ πάλιν φίλος τῶν κκ. Δελιγεώργη καὶ Ράλλη. Αἱ ἀναπληρωματικαὶ αὐταὶ ἐκλογαὶ ἔχουν καὶ αὐταὶ τὴν γενικὴν σημασίαν των καὶ ἡ σημασία των ἀπεδείχθη ἐν τῇ γειτονικῇ Μεγαρίδι καθαρῶς ἀντιπολιτευτικῆ, καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἐν αὐτῇ ἐνδιαφέρεται ἀμέσως ὁ στενότερος φίλος τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Δραγοῦμης. Συγχαίρομεν τῇ Μεγαρίδι μὴ δελεασθῆσθαι ὑπὸ κυβερνητικῶν παροχῶν, συγχαίρομεν δὲ καὶ τῷ